
University of Oslo?

KOMMENTAR

PER HOLCK

Anatomisk institutt
Universitetet i Oslo
Postboks 1105 Blindern
0317 Oslo

For omtrent 150 år siden ble latinen sløffet til eksamen og disputasene ved Det Kongelige Frederiks Universitet i Christiania. Det var dikteren Johan Sebastian Welhaven (1807 – 73), den gang lektor i filosofi, som hevdet at en disputas på latin kun ble ”Spyt og Hark”, og som sørget for at noe så kunstig som kommunikasjon mellom nordmenn på et fremmed språk ble avskaffet i 1858 (1).

Det sies at historien stadig gjentar seg, og sannelig er dette postulat i ferd med å oppfylles ved Universitetet i Oslo. Denne gang er det ikke latinen, men engelsken som skal innføres i det medisinske studium – angivelig for å:

- – Heve studenters og læreres kompetanse i engelsk
- – Styrke kontakten med universiteter i engelskspråklige land
- – Gjøre Det medisinske fakultet mer attraktivt for studenter og lærere fra andre land utenfor Norden
- – Øke antall utvekslingsavtaler med engelskspråklige universiteter, fortrinnsvis i Europa.

Dette ”ledd i Fakultetets strategi for økt internasjonalisering” skal iverksettes ved at undervisningen i 9. semester i den nye studieplanen (Oslo-96) skal foregå på engelsk! ”Kun den pasientnære undervisningen skal foregå på norsk”.

Tiltaket krever naturlig nok at lærerkreftene kvalifiserer seg i engelsk, og det tilbys både kurs og økonomisk støtte til studiereiser etc. for dem som har tid til slikt.

Ikke med et ord er pasientenes rolle i dette tiltaket nevnt. Det synes jeg er rart, da Legeforeningen lenge har arbeidet for en bedret kommunikasjon – på norsk – mellom legene og pasientene, som vel neppe vil ha særlig glede av engelskkyndige terapeuter.

At ingen i Legeforeningen er forespurt før tiltaket ble trødd ned over lærerstabem ved fakultetet, er også merkelig – og forsikringen om at det er gitt informasjon om dette, synes dermed å være en sannhet med modifikasjoner.

Tvilsom er også påstanden om at ”lignende er gjennomført på jusstudiet” (heter det ikke ”i” studiet?). Det er det slett ikke! Det som der har funnet sted, er et tilbud om engelskundervisning til fremmedspråklige studenter. All obligatorisk undervisning skal der fortsatt foregå på norsk – selvfølgelig.

Det er vanskelig å forstå hvorfor fakultetet tror det er så stort behov for økte engelskkunnskaper. De er etter mine begreper mer enn tilstrekkelige, ja, det kan vel heller bli for mye av det gode. Vi overleses daglig av engelsk påvirkning, og studentene leser dessuten engelsk faglitteratur fra første stund. Som anatom ville jeg i stedet ønske bedre latinkunnskaper, da dette tross alt fremdeles er grunnlaget for vår internasjonale fagterminologi som vanskelig kan erstattes med engelsk. Slik forholdet er i dag, holdes det én – 1! – innføringsforelesning i latin for dem som skal bli fremtidens norske leger (2). I motsetning til dette har man i Bergen 26 timer.

Tilsynelatende er det ingen ved fakultetet som er bekymret over at norske studenters latinkunnskaper er katastrofalt dårlige, over at studentene ikke greier å danne enkle flertalls- eller genitivsformer, og at få vet når adjektivene ender på -is, -us, -um eller -or.

Mange ord anglifiseres i den tro at slik skal det være. Vi hører f.eks. om slaget ved ”Wåterlu”, om Universitetets ”cæmpus” eller endog ”Beisdows” sykdom. Ofte vet ikke studentene hva en organdel kalles på vårt eget språk, fordi de bare har lest om den på engelsk. Det er mulig at fakultetet heller ikke synes at dette gjør noe.

Den planlagte engelskundervisningen i 9. semester skjer i et fagområde – ”mor og barn-semesteret” – som kanskje mer enn noe annet krever en veltrent kommunikasjonssevne på norsk. Da må forelesninger på et annet språk sies å være et eksperiment som det verken er tid eller behov for i øyeblikket. Dersom det er penger det står på, penger som for all del må forbrukes på ett eller annet vis, finnes det sikkert andre utveier.

Vi har en god, norsk medisinsk tradisjon som fakultetet plikter å ivareta – helst i samarbeid med Legeforeningen. Det forestående tiltaket kan i beste fall betraktes som et utvekslingsprosjekt og vil neppe gi landet bedre leger. Mon tro hva norske pasienter synes om dette?

LITTERATUR

1. Hopstock H. Det Kongelige Frederiks Universitets Anatomiske Institut. Christiania: Aschehoug, 1915.
2. Holck P. Latin i Norge og Norden Tidsskr Nor Lægeforen 2000; 120: 2194.

Publisert: 20. november 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.